

Verpleegkundig protocol: zorg bij allergische reacties

OMSCHRIJVING

Adequate zorgverlening bij patiënt met risico op allergische reactie na inname of toediening van een allergeen veroorzaakt door medicatie of een voedingsmiddel. Een allergische reactie kan optreden na orale inname, inademing, huidcontact of injectie van het allergeen.

Een anafylactische reactie/shock is een algehele allergische reactie waarbij door acute vernauwing van de luchtwegen en/of verwijding van de bloedvaten een levensbedreigende situatie ontstaat.

BEVOEGDHEID

Voorbehouden handeling: (kinder) verpleegkundige is functioneel zelfstandig bevoegd.

DOEL

Het tijdig onderkennen van een allergische reactie en adequaat reageren en handelen bij een allergische reactie en anafylaxie.

INDICATIE

Risico op een allergische reactie door inname, injectie of contact met een allergeen.

COMPLICATIES

Anafylactische shock

VOORBEREIDING

Informeer patiënt en ouders over de handeling en bereid hen daarop voor.

- Inventariseer of de patiënt mogelijk een allergeen binnen gaat krijgen. Wanneer dit zo is door medicatie of een voedingsmiddel bekijk dan het bijbehorende protocol als dit er is.
- Informeer voor het toedienen welke arts/nurse practitioner gewaarschuwd moet worden bij een allergische reactie. Bij kans op anafylaxie moet altijd binnen 2 minuten een arts aanwezig kunnen zijn.
- Maak voor het starten van de provocatie test de medicatie (eventueel inhalatie medicatie) klaar zoals door de arts volgens protocol voorgeschreven.
- Hang de monitor en saturatiemeter gebruiksklaar bij kinderen waarbij een allergische reactie te verwachten is. Zorg dat de monitorstickers, saturatie sensorbandje en tensieband aanwezig zijn. Zorg voor de juiste maat tensieband aangepast aan de patiënt. Volg voor het niet of wel aansluiten van de patiënt, de medische afspraak of het specifieke protocol.
- Hang O₂ toedieningsstelsel en de uitzuigapparatuur klaar op de kamer en controleer of deze functioneren.
- Controleer de pols, ademhaling, bloeddruk en temperatuur voor toediening van de medicatie of het voedingsmiddel.
- Volg voor overige controles het protocol wat hoort bij het te geven medicijn of voedingsmiddel.

BENODIGDHEDEN

- noodmedicatie
- monitor/saturatiemeter met toebehoren en RR- meter en thermometer
- zuurstof aansluiting en uitzuig aansluiting met toebehoren
- zo nodig vernevelset
- desinfectans
- gaasjes
- steriele afsluitdopjes

- zo nodig volgens afspraak opgetrokken; Tavegil[®], Solu-Cortef[®], Adrenaline[®] en eventueel vernevelmedicatie

WERKWIJZE

Check bij patiënt en ouders of de gegeven informatie over de handeling begrepen is.

Pas voor en na de handeling handenhygiëne toe.

Zet alle benodigdheden klaar

- Observeer bij allergische en/of anafylactische verschijnselen de patiënt en volg het schema hieronder.
- Waarschuw zo nodig een collega verpleegkundige en spreek af wie wat doet.

ALLERGISCHE REACTIE

Klacht	Actie
algehele malaise	<ul style="list-style-type: none"> • Stop toediening van mogelijk allergeen. • Observeer de patiënt. • Controleer bloeddruk en pols. • Waarschuw arts/nurse practitioner
onrust, angst, gedrag verandering	<ul style="list-style-type: none"> • Stop toediening van mogelijk allergeen. • Waarschuw arts/nurse practitioner direct. • Observeer de patiënt. • Sluit de monitor en saturatie meter aan • Controleer bloeddruk en pols.
bleekheid, zweten, geeuwen	<ul style="list-style-type: none"> • Stop toediening van mogelijk allergeen. • Waarschuw arts/nurse practitioner direct. • Observeer de patiënt. • Sluit de monitor en saturatie meter aan. • Controleer bloeddruk en pols.
buikpijn, misselijkheid, braken	<ul style="list-style-type: none"> • Stop toediening van mogelijk allergeen. • Waarschuw arts/nurse practitioner direct. • Observeer de patiënt. • Controleer bloeddruk en pols.
huiduitslag, urticaria, jeuk	<ul style="list-style-type: none"> • Stop toediening van mogelijk allergeen. • Waarschuw arts/nurse practitioner direct. • Observeer de patiënt. • Sluit de monitor met saturatiemeter aan. • Controleer bloeddruk en pols. • Geef na overleg met de arts/nurse practitioner medicatie volgens rescue medicatie schema.
niezen, loopneus, tranende ogen	<ul style="list-style-type: none"> • Stop toediening van mogelijk allergeen. • Waarschuw arts/nurse practitioner direct. • Observeer de patiënt. • Sluit de monitor en saturatiemeter aan. • Controleer bloeddruk en pols. • Geef na overleg met de arts/nurse practitioner medicatie volgens standaard rescue medicatie schema.

heesheid, gevoel van zwelling in de keel, dyspnoe	<ul style="list-style-type: none"> • Stop toediening van mogelijk allergeen. • Roep een collega erbij die de arts/nurse practitioner direct waarschuwt. • Observeer de patiënt. • Sluit de monitor en saturatiemeter aan. • Controleer bloeddruk en pols. • Geef na overleg met de arts/nurse practitioner medicatie volgens standaard rescue medicatie schema. • Start in overleg met arts/nurse practitioner verneveling.
in- of expiratoire stridor, circulatoire insufficiëntie en bewustzijnsvermindering	<ul style="list-style-type: none"> • Stop toediening van mogelijk allergeen. • Roep een collega erbij die de arts/ nurse practitioner direct waarschuwt. • Observeer de patiënt. • Sluit de monitor en saturatiemeter aan. • Controleer bloeddruk en pols. • Geef na overleg met de arts/nurse practitioner medicatie volgens standaard rescue medicatie schema. • Start in overleg met arts/nurse practitioner verneveling.

NAZORG patiënt

- Observeer na een allergische reactie de patiënt voor minimaal 4 uur op de afdeling.
- Controleer continu de pols, ademhaling en saturatie gedurende minimaal 2 uur met behulp van een monitor. Sluit deze in overleg met de arts/nurse practitioner af.
- Herhaal de controle van de bloeddruk na de allergische reactie volgens afspraak arts/nurse practitioner.
- Controleer eventueel de temperatuur volgens afspraak arts/nurse practitioner.
- Geef kind en ouders gelegenheid voor het bespreken van de situatie en beantwoord eventuele vragen.
- Plaats eventueel de patiënt over naar een klinische afdeling bij een ernstige reactie in geval van een dagbehandeling als de afdeling sluit voor de observatie periode om is.
- Bespreek de casus na met de arts/nurse practitioner.
- Informeer bij de arts/nurse practitioner als de patiënt adrenaline heeft gekregen of er een recept en/of instructie voor een Epipen[®] nodig is.

VERSLAGLEGGING

- Rapporteer klachten met tijdstip van optreden in het patiënten dossier.
- Laat de arts medicatie opdrachten schrijven die volgens standaard rescue medicatie schema gegeven is.